

بررسی عوامل مغذی موثر بر عملکرد مزارع پرورش جوجه گوشتی استان گیلان با استفاده از سیستم تصمیم گیری چند شاخصه
حسین ذاکر استقامتی^۱ سید عبدالله حسینی^۲

۱. کارشناسی ارشد تغذیه دام و طیور ۲. عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم دامی کشور-کرج

*نویسنده مسئول: حسین ذاکر استقامتی h_za_es@yahoo.com

چکیده:

در استان گیلان ۶۵۶ واحد پرورش جوجه گوشتی دارای پروانه بهره‌داری در سال ۸۹ وجود داشته است. به منظور بررسی مدیریت تغذیه و خوارک دادن در مزارع پرورش جوجه‌های گوشتی، از ۲۰ درصد مزارع فعال که شامل ۸۵ واحد پرورشی (ظرفیت بالغ بر ۱۶۶۳۰۰۰ قطعه جوجه گوشتی) بود، اطلاعات خام در قالب پرسشنامه جمع آوری شد. در این تحقیق روش ساخت دان، فرمول دان، فرم دان مورد استفاده، تعداد دفعات خوارک دهی، نوع مکمل مصرفی، استفاده از افزودنی‌های خوارکی، استفاده از نیروی متخصص، ضریب تبدیل، علل تلفات، سن تلفات، سیستم دانخوری و آبخوری و نحوه استفاده از ریز مغذی‌ها (فرم مکمل و یا کنسانتره) در نظر گرفته شد. شاخص عملکرد برای هر واحد مرغداری محاسبه شد. بر اساس شاخص تولید، مزارع به سه گروه ضعیف (200 ± 25)، متوسط (250 ± 25) و خوب (300 ± 25) تقسیم‌بندی شدند و اختلاف‌های بین سه گروه مورد بررسی قرار گرفت. در این تحقیق برای تعیین اثرات عوامل مغذی بر شاخص‌های عملکردی از سیستم تصمیم گیری چند شاخصه (MCDM) استفاده گردید. با استفاده از روش‌های SAW و TOPSIS، عوامل عمدۀ موثر بر فرآیندهای عملکردی، میزان استفاده از عوامل تغذیه‌ای- مدیریتی، ارزیابی علل مدیریتی موثر بر اختلاف ایجاد شده بین سه گروه و میزان سهم این عوامل در ایجاد اختلافات مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس نتایج حاصله از دوروش Weighted Simple Additive Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution (TOPSIS) و SAW، گروه خوب بالاترین امتیاز مدیریتی را در استفاده از مواد مغذی و عوامل مدیریتی جهت کسب بالاترین شاخص تولید را داشت. در سیستم مدیریتی SAW بالاترین وزن برای درصد اسیدهای آمینه گوگردادار در جیره پایانی بوده و به دنبال آن لیزین دوره پایانی^۲، اسیدهای آمینه گوگرد دار دوره آغازین، لیزین پایانی ۱، لیزین دوره رشد، متیونین دوره رشدی و پایانی ۱ قرار دارند. در سیستم TOPSIS نیز علاوه بر موارد ذکر شده انرژی دوره رشد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

کلمات کلیدی: مدیریت تغذیه- مزارع پرورش جوجه گوشتی - استان گیلان- سیستم مدیریتی تصمیم گیری چند شاخصه

مقدمه:

امروزه یکی از مهمترین مسائل در صنعت مرغداری، مدیریت و تغذیه می‌باشد. (۳) کشور ایران علی‌رغم برخورداری از منابع قابل توجه دامپروری به ویژه صنعت مرغداری و کسب رتبه ششم در تولید مرغ در جهان، به دلیل وجود نارسانی‌های متعدد منجمله بهره‌وری پائین عوامل، ضعف در مدیریت و عدم کارایی واحدها و اعمال شیوه‌های سنتی تولید نتوانسته از این پتانسیل در جهت توسعه صادرات استفاده بهینه بنماید(۱). لذا این تحقیق با هدف بررسی وضعیت موجود مدیریت تغذیه در مزارع مرغ گوشتی استان گیلان صورت گرفت تا بتواند در برنامه ریزی جهت ارتقاء کمی و کیفی مدیریت تغذیه در مزارع پرورش جوجه‌های گوشتی موثر باشد.

مواد و روش: